

Spolna diskriminacija Često se događa, ali se uglavnom ne prijavljuje

'Žao nam je, ali tražimo samo zgodne djevojke'

Mate je oglas za čistača ureda našao u oglasniku. Čim je nazvao, dobio je odbijenu, bez mogućnosti razgovora za posao. Rekli su mu da traže isključivo djevojke...

Tekst: Hana Ivković
Foto: Luka Šatara/Global

Traži se pet, šest djelatnica za rad, naravno, da dobro izgledaju, glasi oglas na Facebooku "Tražim/nudim studentski posao". Takav oglas u kojem se traži isključivo osoba ženskog spola, prema mogućnosti dobrog izgleda, jedan je od mnogih koji se svakodnevno vide. Na istoj grupi na Facebooku nedavno je došlo do prave lavine komentara nakon što je poslodavka stavila oglas u kojem traži djelatnicu za rad u kafiću. Antonio Švec, bivši student koji traži posao preko te grupe, osjeća se diskriminirano jer ne može dobiti taj posao samo zato što je muškarac.

"Takve stvari me ljute. Zašto ja kao muškarac s iskustvom u ponudnom poslu ne bih mogao dobiti barem šansu za rad? Zašto ja ne bih svoje vrline i sposobnosti mogao pokazati?", pita se Antonio.

Vladavina stereotipa

Spolna diskriminacija događa se i izvan društvenih mreža, što pokazuje primjer Mate koji je oglas za čistača ureda našao u oglasniku. No čim je nazvao broj iz oglasa, dobio je odbijenu, bez mogućnosti razgovora za posao.

"Kad sam nazvao za oglas, rekli su mi da traže samo djevojke", svoj fijasko s potragom za studentskim poslom opisuje Mate. Diskriminatorni oglasi na društvenim se mrežama i oglasnicima pojavljuju svakodnevno, iako time krše zakonske propise. "Prilikom oglašavanja potrebe za zapošljavanjem u oglasu mora biti jasno istaknuto da se za oglaseno radno mjesto mogu javiti osobe oba spola", jasno piše u Zakonu o ravnopravnosti spolova.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić objašnjava kako se, prema Zakonu, za oglaseno radno mjesto može tražiti osoba određenog spola samo ako obavljanje posla u sklopu tog radnog mjesta uvjetuje posjedovanje određenih karakteristika koje predstavljaju odlučujući uvjet za njegovo

Tko je poželjniji kandidat za posao?

Kako se zaštititi?

Sve slučajeve diskriminacije na temelju spola, bračnog i obiteljskog statusa ili spolne orijentacije u području zapošljavanja i rada, uključujući i one koji se odnose na oglašavanje potreba za zapošljavanjem u kojem se radna mjesta namjenjuju isključivo osobama jednog spola, može se prijaviti pravobraniteljici za ravnopravnost spolova. Alternativno, poslodavca se najprije može (poželjno pisanim putem) upitati iz kojeg razloga su za oglaseno radno mjesto isključeni pripadnici/e jednog spola. Ako sve upućuje na diskriminaciju, slučaj treba prijaviti pravobraniteljici. Pritom se pritužba može tretirati kao anonimna radi uklanjanja svake mogućnosti za štetne posljedice po pritužitelja/icu zbog prijave diskriminacije.

obavljanje i ako je inzistiranje na takvim karakteristikama opravdano.

"U suprotnom, namjena nekog posla isključivo ženama ili isključivo muškarcima predstavlja diskriminaciju", tvrdi pravobraniteljica.

Tihana Bertek iz udruge B.a.B.e. upozorava da, čak i kad se poslodavci drže zakonskih pravila i postavbe oglasa kojim se traži osoba bilo kojeg spola, često ipak zapošljavaju osobu spola koji im odgovara. Takvo se ponašanje objašnjava stereotipima koji su i dalje ukorijenjeni u našem društvu. "Stereotip vezan uz određeno zanimanje je toliko ukorijenjen da se čini nemogućim zamisliti da osoba drugog spola obavlja taj posao (npr. čistačica ili hostesa)", tvrdi Bertek.

Iako su spolno diskriminirajući oglasi česti, studenti ne prijavljuju diskriminaciju pravobraniteljici za ravnopravnost spolova. Ljubičić

je dobila samo dvije prijave u posljednjih godinu i pol.

Studenti šute

Studentska pravobraniteljica Barbara Šimić odgovara kako u svom mandatu "nije primila ni jedan slučaj koji bi se ticao uvjeta određenih prema spolu pri javljanju za rad preko Student servisa". No to ne znači da se diskriminacija ne događa. Ljubičić smatra da je to zbog pritiska građana općenito da rade bilo koji posao i zbog toga pristaju na neodgovarajuće uvjete.

"Vrlo je vjerojatno osnovana pretpostavka da dio studentske populacije funkcionira jednako i pristaje na nepovoljne i nezakonite uvjete rada, umjesto da takve poslodavce prijavi mjerodavnim tijelima i tako pridonese suzbijanju diskriminirajućih praksi na tržištu rada", tvrdi, smatrajući da bi se tako poslodavcima odaslala poruka da ne smiju ustajati na takvom ponašanju.

Iako često trpe spolnu diskriminaciju pri zapošljavanju, studenti je ne prijavljuju